

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/96/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421201892
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1421201892.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: otec - D. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom E. X, F. - G., zastúpený: Advokátska kancelária Consiliaris, s.r.o., so sídlom Ružová dolina 8, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 301, a matka - H. I., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. J. XX, F., zastúpená: Mgr. Alexandra Para, advokátka so sídlom Gagarinova 10/A, 821 05 Bratislava, v konaní o návrhu matky a o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, Vajnorská 47, Bratislava, na odvolanie matky a odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 07.11.2022, č.k. 25P/91/2021-400 v spojení s Dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV. č.k. 25P/91/2021-406 zo dňa 07.11.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., IV., V. a VI. m e n í tak, že Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. B. C., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny kalendárny týždeň vždy v sobotu od 09.00 hod. do 18.00. hod. a v nedeľu od 09.00 do 18.00 hod. a každú stredu v kalendárnom mesiaci v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec si maloletého počas pracovných dní preberie na styk v čase určenom v školskom zariadení, ktoré navštevuje, a dieťa odovzdá matke v mieste jej bydliska a v prípade, ak sa maloletý v školskom zariadení nebude nachádzať, bude miestom prevzatia dieťaťa a odovzdania dieťaťa bydlisko matky a počas víkendov si otec maloletého prevezme v čase určenom v mieste bydliska matky a maloletého odovzdá matke v čase určenom v mieste jej bydliska.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi včas odovzdať.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. B. C., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 14.12.2020 do 30.06.2022 výživným vo výške 320 eur mesačne a od 01.07.2022 výživným vo výške 270 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

III. Zročné výživné na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXXXX za obdobie od 14.12.2020 do 30.04.2024 vo výške 4.219,18 eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vo zvyšnej časti o výživnom sa návrh matky zamietá.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 07.11.2022, č.k. 25P/91/2021–400 vo výroku I. zveril maloletého dieťa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. II. Otca oprávnil stretávať sa s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň vždy od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý páry kalendárny týždeň vždy od utorka od 15.30 hod. do stredy do 08.00 hod.. III. Oboch rodičov oprávnil maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. IV. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. C., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 270 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci k rukám matky vopred. V. Zročné výživné za obdobie od 14.12.2020 do 31.10.2022 v sume 3.086,78 eur uložil otcovi uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. VI. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. VII. Zrušil uznesenie Okresného súdu Trnava č.k. 19P/58/2020-20 zo dňa 08.03.2021. VIII. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vec právne posúdil podľa § 28 ods. 1 písm. a), b) a c), § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 1, § 65 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pri rozhodovaní o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky prihliadol na to, že v tejto otázke nebol rozpor, vzal do úvahy, že v konaní bolo preukázané, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého od jeho narodenia, pričom nemal dôvod pochybovať o kvalite výkonu tejto starostlivosti. Rovnako prihliadol na zhodu rodičov o tom, že obaja budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Konštatoval, že vo vzťahu k úprave styku otca s maloletým sa rodičia nedokázali dohodnúť, vzhľadom na matkou prezentované pochybnosti o schopnosti otca adekvátne sa o maloletého postarať, keď tiež poukazovala na nezáujem otca o maloletého, ktorý nevyužíval rozsah styku nariadený neodkladným opatrením a na skutočnosť, že medzi otcom a maloletým nie je vybudovaný dostatočný vzťah na to, aby sa maloletý mohol bezpečne vzdialiť od matky k otcovi na dlhší čas (v súvislosti s týmto tvrdením navrhovala vykonať aj znalecké dokazovanie, a to predovšetkým vo vzťahu k vhodnosti úpravy styku otca bez prítomnosti matky). Konštatoval, že otec vyslovoval výhrady k stretnutiam s maloletým v prítomnosti matky, za podmienok určených matkou, pretože mal záujem si sám plánovať trávenie času s maloletým, budovať jeho vzťah aj s príbuznými. Otec tiež poukazoval na jeho rodičovské schopnosti, nakoľko má staršiu dcéru, s ktorou sa pravidelne stretáva a dokáže sa o ňu postarať. Nesúhlasil s tvrdeniami matky, že širšej úprave styku s otcom bráni aktuálna úroveň vzťahu otca a maloletého, resp. vek maloletého. Prihliadajúc na vyjadrenie matky, ktorá potvrdila, že keď dôjde k stretnutiam, maloletý sa teší, že je s otcom, vie si spoločný čas užiť, avšak ak sa plánované stretnutie neuskutoční, maloletý je sklamaný, a podľa matky udania matky si myslí, že otcovi na ňom nezáleží. Berúc do úvahy aj tieto vyjadrenia matky uzavrel, že aktuálna úroveň vzťahu otca a maloletého nevyžaduje znalecké skúmanie vo vzťahu k bezpečnejšiemu sa vzdialeniu otca a maloletého. Výhrady matky týkajúce sa násilnej povahy otca a jeho predchádzajúce odsúdenia nezohľadnil z dôvodu, že tieto nesúviseli s násilným správaním vo vzťahu k maloletému, pričom ani z tvrdení matky nevyplýva, že by sa otec správal k dieťaťu akokoľvek násilne. Argumenty matky preto nepovažoval za prekážku realizácie styku otca s maloletým v adekvátnom rozsahu. S ohľadom na nariadené neodkladné opatrenie Okresným súdom Trnava v mesiaci marec 2020, nevidel prekážku na to, aby sa vzťah otca s maloletým posunul k širšiemu styku a to bez prítomnosti matky a s prespávaním u otca. Zároveň prihliadol na rozhodnutie matky trvalo žiť s maloletým v K. (podľa tvrdenia otca bez jeho súhlasu so zmenou obvyklého pobytu maloletého, čo bolo dôvodom, prečo súd neprenášal príslušnosť na Okresný súd v Trnave). Hoci maloletý už navštevuje materskú školu, pričom podľa matky dochádzku načas prerušil z dôvodu úzkosti z odlúčenia od matky, vzal do úvahy, že ide o prirodzený adaptačný proces dieťaťa v predškolskom zariadení a možno očakávať jeho zmenu a schopnosť bez problémov predškolské zariadenie navštevovať. Mal za to, že schopnosť maloletého bezpečne sa vzdialiť od matky bude len narastať a maloletý si časom uvedomí, že vzdialenie sa od matky na styk s otcom sa týka obmedzeného a pravidelného času, po ktorom nasleduje návrat k matke. V určenom rozsahu styku nevidel žiadne riziká, keď táto úprava má potenciál rozšíriť a upevniť vzťah otca a maloletého, a budovať si aj väzby na širšiu rodinu otca. Výhrady vo vzťahu k starostlivosti otca z minulosti (nevhodná strava - pizza štangle, od slnka spálené nohy, otláčené nohy po nevhodnom oblečení) považoval do istej miery za relevantné, nie však také, že by otec nevedel do budúca tieto rešpektovať a zariadiť sa podľa aktuálnych potrieb dieťaťa tak, aby sa dokázal vyhnúť rizikám pre maloletého aj bez toho, že by to vyžadovalo bezprostrednú prítomnosť matky. Pokiaľ ide o psov v domácnosti otca, matkinu obava z možného ohrozenia maloletého mal za dôvodnú, avšak konštatoval, že otcove psy ani v minulosti samotného maloletého nenapadli, hoci sa pohybovali v jeho bezprostrednej blízkosti, navyše otec má možnosť predísť akémukoľvek ohrozeniu ich uzatvorením vo voliére.

3. Pri určení výživného vychádzal z oprávnených potrieb maloletého, ako aj z možností oboch rodičov. Mal preukázané, že otec podniká, v poslednom zdaňovacom období dosiahol stratu (13.775,26 eur),

predtým v dvoch obdobiach zisk (2.207,13 eur a 443,93 eur), spoločnosť dosiahla v roku 2019 výnosy 10.091,94 eur, v roku 2020 68.565,14 eur, v roku 2021 55.459,85. Otec je vlastníkom bytu v F. - G., v ktorom býva jeho bývalá partnerka s ich spoločnou dcérou, pričom otec uhrádza náklady spojené s užívaním tohto bytu, ako aj splátky úveru spojeného s jeho obstaraním. Otec je tiež spoluvlastníkom rodinného domu v L. (spolu s bývalou partnerkou), ktorý obýva spolu s manželkou a jej dvoma deťmi, príjem manželky otca predstavuje sumu okolo 3.000 eur mesačne netto. Konštatoval, že otec vlastní motorové vozidlo zn. Opel Insignia, rok výroby 2010, nadobudnuté v roku 2010 za kúpnu cenu 6.900 eur, aktuálna hodnota vozidla činí 3.000 eur, užíva ho kamarát otca. Ďalej je otec vlastníkom a užívateľom motorového vozidla zn. Audi A8, rok výroby 2013. Vzal do úvahy, že otec nepoprel každoročné návštevy príbuzných v Španielsku, absolvovanie dovoleniek v roku 2022 v zahraničí (Chorvátsko, Ibiza, Sicília, resp. Taliansko), ku ktorým sa vyjadril, že v jednom prípade išlo o dar (svadobná cesta), na Sicíliu si obstarali lacné letenky, dovolenku v minulom roku financovala jeho manželka, vtedy ešte jeho priateľka. Na strane matky mal preukázané, že aktuálne nepracuje, poberá podporu v nezamestnanosti vo výške 539,10 eur mesačne, v období 01.01.2020 do 30.06.2022 poberala rodičovský príspevok od 370 eur do 383 eur mesačne, nie je vlastníčkou nehnuteľnosti, býva v prenajatom byte, mesačne platí nájomné vo výške 400 eur, vlastní motorové vozidlo zn. Mercedes A, rok výroby 2016. Matkou vyčíslené náklady na oprávnené potreby maloletého považoval, s ohľadom na možnosti otca, za primerané do výšky 550 eur mesačne. Náklady na bývanie ustálil na maloletého v pomernej časti za nájom v sume 200 eur mesačne, pričom vzal do úvahy, že matka si byt prenajímala počas celého konania, hoci istý čas sa zdržiavala striedavo v K. a u rodičov v F.. Za primeraný vyhodnotil náklad na stravu vo výške 150 eur (t.j. 5 eur/deň), ktorá suma zohľadňuje aj obdobie po nástupe maloletého do materskej školy, a hoci matke vznikla povinnosť uhrádzať stravné v materskej škole, daný náklad sa znižuje v domácom prostredí, vzhľadom na pobyt dieťaťa v zariadení. Výdavky na ošatenie (vrátane obuvi, sezónneho oblečenia) s ohľadom na neustály vývoj a rast a vek maloletého považoval za zodpovedajúce jeho potrebám v sume 50 eur mesačne. Akceptoval náklady na hračky v sume 20 eur mesačne, do ktorej zahrnul aj prípadné pohybové aktivity a hry (napr. odrážadlo, detské korčule a podobne). Za primeraný považoval výdavok na úhradu liekov vo výške 13 eur mesačne (vrátane všetkých nákladov spojených s poskytovaním zdravotnej starostlivosti pri bežných ochoreniach) a platby v materskej škole (školné) vo výške 20 eur mesačne. Z odôvodnené vyhodnotil aj náklady na záujmovú činnosť (gymnastika, resp. anglický jazyk) sledujúc záujem maloletého a možnosti otca podieľať sa na týchto výdavkoch. K nákladom na ostatné voľnočasové aktivity (návštevy kúpalísk, detských divadiel a podujatí, a pod.) uviedol, že do budúca aj vzhľadom na úpravu styku otca s maloletým, tieto náklady budú hradíť každý z rodičov v rámci trávenia času s maloletým. Uvedené náklady zohľadnil v zročnom výživnom s tým, že dovtedy sa naopak ešte nerealizovala gymnastika, resp. v obmedzenom rozsahu sa realizovala výuka anglického jazyka maloletého, a styk s otcom bol obmedzený rádovo na niekoľko hodín v mesiaci. V prevyšujúcom uplatnenom nároku matky na výživné na maloletého a náklady na jeho oprávnené potreby nad sumu 550 eur mesačne považoval za nezodpovedajúce možnostiam rodičov, obzvlášť, ak matka aktuálne nepracuje. Konštatoval, že maloletý začal navštevovať materskú školu, matka ukončila rodičovskú dovolenku, má možnosť zvyšovať si kvalifikáciu absolvovaním kozmetického kurzu paralelne popri zamestnaní. Nezohľadnil argument otca, že v spoločnosti, v ktorej je spoločníkom a konateľom dosahuje príjem okolo 60-70 eur mesačne netto. Mal za to, že ak je otec schopný prevádzkovať obchodnú spoločnosť, ktorá dosahuje výnos okolo 55-68 tisíc eur mesačne, niet pochybnosti, že má možnosti dosahovať príjem minimálne na úrovni priemernej mzdy v Bratislavskom kraji, teda príjem okolo 1.500 eur mesačne brutto a viac a je len rozhodnutím otca, či sa bude venovať podnikateľskej činnosti, ktorá mu nezabezpečuje adekvátny zisk alebo bude hľadať iné alternatívy príjmu zodpovedajúce jeho možnostiam. Vzal do úvahy lepšie majetkové pomery otca ako možnosti matky a zároveň prihliadol na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej D. G. C., nar. XX.XX.XXXX. Za nepochopiteľné považoval konanie otca, ktorý uhrádza splátku úveru za byt, v ktorom býva jeho staršia dcéra, a náklady spojené s užívaním tohto bytu (presahujúce celkovú sumu 540 eur mesačne), okrem toho sa podľa dohody s matkou maloletej podieľa na nákladoch na oprávnené potreby maloletej, hoci vo vzťahu k maloletému A., takúto alebo aspoň porovnateľne vysokú potrebu podieľať sa na nákladoch jeho oprávnených potrieb nevidí. Nezohľadnil argument otca, že s matkou staršej dcéry sa vedia ohľadom dohodnúť (keď na vzťahu s tou ktorou matkou nemôže stáť ochota podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa) a argument, že uhrádzanie poplatkov a splátok hypotekárneho úveru za byt, kde býva matka aj so staršou dcérou, súvisí so vzájomnou dohodou, keďže matka staršej dcéry je spoluvlastníčkou rodinného domu v L., ktorý obýva otec a do tohto domu mala vložiť aj vlastné prostriedky. Neprihliadol na tvrdenie otca, že nie je v jeho možnostiach prispievať na maloletého sumou vyššou ako 150 eur mesačne, pretože otec má možnosť úplne preformátovať vlastnícke vzťahy, predat

jednu z nehnuteľností, ktoré vlastní (spoluovlastní), prípadne predať motorové vozidlo, ktoré nepoužíva, z výťažku si usporiadať vzťahy s matkou staršej dcéry a podieľať sa na zodpovedajúcej výžive oboch svojich maloletých detí (bez toho, že by prišiel o nehnuteľnosť na bývanie pre svoju rodinu). Výživné vo výške 270 eur mesačne považoval za primerané, zodpovedajúce potrebám maloletého, ako aj možnostiam otca, a v prevyšujúcej časti návrh na určenie výživného zamietol.

4. Pri výpočte zročného výživného vychádzal z výšky určeného výživného 270 eur mesačne počas celého obdobia od podania návrhu do rozhodnutia (hoci sa skladba výdavkov mohla v závislosti od vývinových potrieb maloletého meniť, mal za to, že sa zásadne nemenila výška nákladov na ne). Mal preukázané, že otec za celé obdobie zaslal k rukám matky v súvislosti s potrebami maloletého spolu sumu 3.010 eur. Celkové zročné výživné za obdobie od podania návrhu, od 14.12.2020 do 31.10.2022 (teda za mesiace, za ktoré už bolo výživné otca na maloletého zročné) ustálil sumou 6.096,78 eur (22 mesiacov x 270 eur = 5.940 eur plus zročné výživné za mesiac december 2020, resp. jeho pomernú časť 156,78 eur). Po odpočítaní zaplateného výživného uzavrel, že zročné výživné predstavuje 3.086,78 eur, ktorú sumu uložil otcovi uhradiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

5. O trovách konania rozhodoval podľa § 52 CMP.

6. V súlade s ustanovením § 225 ods. 1 až 3 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP Dopĺňacím rozsudkom č.k. 25P/91/2021-406 zo dňa 07.11.2022 rozhodol, že preberanie a odovzdávanie maloletého bude prebiehať v predškolskom alebo školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje, inak bude prebiehať v mieste bydliska matky. Pri rozhodovaní zohľadnil návštevu maloletého v predškolskom zariadení a miesto odovzdania a preberania dieťaťa prispôbil obdobiu víkendov a prázdnin.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a dopĺňaciemu rozsudku vo výrokoch II., IV., V. a VI. podala odvolanie matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhla rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie a v prípade, ak by odvolací súd bol toho názoru, že dokazovanie formou nariadenia znaleckého dokazovania je možné doplniť aj v rámci odvolacieho konania, navrhla rozsudok zmeniť tak, že styk otca s maloletým určí na každý nepárny týždeň od 12.00 hod. do 14.00 hod. a každý párny týždeň v utorok od 12.00 hod. do 14.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v nedeľu od 15.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude bydlisko matky. Výživné na maloletého žiadala určiť otcovi sumou 400 eur mesačne a rozhodnúť o zročnom výživnom za obdobie od 14.12.2020. Odvolanie odôvodnila ustanovením § 62 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) a § 365 ods. 1 písm. d/, e/ a h/ zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP). Nesúhlasila s výrokom o určení styku otca s maloletým, pretože opakovane poukazovala na potrebu nariadiť znalecké dokazovanie, o ktorom návrhu súd prvej inštancie nerozhodol formou uznesenia o zamietnutí návrhu, ktoré by aspoň stručne odôvodnil. Uvedené vyplýva zo zápisnice a zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 07.11.2022. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu o prespávaní maloletého u otca, pretože v konaní preukazovala, že maloletý nie je na prítomnosť otca bez prítomnosti matky zvyknutý, čo je spôsobené pasívnym správaním otca, ktorý si k maloletému nevybudoval vzťah a nevyužil možnosť pravidelného styku zmysle nariadeného neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 19P/58/2020-20 zo dňa 08.03.2021, ktoré výrokom VII. rozsudku súd zrušil. Zdôraznila, že otec sa po dobu 6 mesiacov v priebehu roku 2021 s maloletým vôbec nestýkal, od decembra 2020 si maloletý začal postupne zvykať na prítomnosť otca v jeho živote. V roku 2022 otec len v minimálnom rozsahu využíval možnosť realizácie styku v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, na čo súd upozorňovala. Otec na otázku súdu, prečo styk s maloletým nevyužíva, neodpovedal, pričom styk sa realizoval striedmo a v čase, kedy to vyhovovalo otcovi. Na žiadosti otca o styk s maloletým vždy reagovala, snažila sa o prehlbovanie ich vzťahu, počiatočné stretnutia od decembra 2021 boli veľmi náročné, syn si musel na otca zvyknúť, pri stykoch plakal a potreboval ukludnenie z jej strany. Vďaka jej postojom dochádzalo k postupnému zlepšeniu, maloletý začal otca spoznávať a dokázal si uvedomiť, že je jeho rodičom. Maloletý je na ňu ako jediného rodiča zabezpečujúceho starostlivosť o neho, veľmi citovo naviazaný a zažíva úzkosť, ak je od nej odlúčený a začne plakať. Počas celej doby konania poukazovala na potrebu postupného zblížovania sa maloletého s otcom s tým, že nemôže byť vystavený prespávaniu u otca a odlúčeniu od matky. Nevyklučuje, že do budúcnosti bude maloletý u otca prestávať, ale aktuálne to nepovažovala za prospešné a v najlepšom záujme maloletého. Uvedomuje si, že vzhľadom na reakcie maloletého, bude tento veľmi psychicky zle znášať jej odlúčenie na viac ako jeden deň. Mala za to, že určený rozsah styku nie je v záujme

maloletého a ohrozuje jeho duševné zdravie. Nepoprela tvrdenia, že maloletý sa pri stretnutiach z prítomnosti otca teší a je nešťastný, ak otec nepríde, avšak trvala na tom, že bez postupného zlepšovania prehlbovania vzťahu maloletého s otcom, nemožno dôjsť k takému zásahu, akým je odlúčenie od matky s prespávaním v cudzom prostredí. V konaní bolo preukázané, že otec o maloletého nejavil záujem, nevyužíval styk s maloletým a ak by zo strany otca bol záujem, využil by každú ponúkanú možnosť. Otec jej častokrát nedal vedieť, že sa na stretnutie nedostaví, čo malo za následok, že styk sa realizoval v priemere jedenkrát do mesiaca v trvaní niekoľko minút. Pri takomto pasívnom postoji otca nemožno očakávať zmenu vzťahu s maloletým. Vzhľadom na tieto okolnosti je, podľa jej názoru, potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, aby na odborné otázky spadajúce pod odbor psychológia odpovedal znalec. Za nesprávny považovala postup súdu, ktorý sám zodpovedal na otázky, na ktoré dokáže kvalifikovane odpovedať výlučne znalec, keďže súd nie je oprávnený nahrádzať úlohu znalca v dokazovaní a v meritórnom rozhodnutí zodpovedať na odborné otázky vyžadujúce si odborné predpoklady. Vyslovila názor, že otec nie je spôsobilý sa dostatočne postarať o maloletého, pretože v minulosti zanedbával jeho starostlivosť, nezaujíma sa o jeho zdravotný stav, vystavoval ho zdraviu škodlivým situáciám. Z tohto dôvodu je potrebná psychodiagnostika rodičov a zodpovedné zistenie skutočného stavu pri interakcii maloletého s otcom. Namietala, že súd nesprávne vyhodnotil výšku výživného na maloletého z dôvodu, že otec poskytuje plnenia v prospech jeho maloletej dcéry z predchádzajúceho vzťahu. V bode 33. odôvodnenia rozsudku súd zhrnul, ktoré výdavky na maloletého, v akej výške považoval za dôvodné a následne určil výživné v sume 1/2 z hodnoty výdavkov. Nesúhlasila s názorom súdu, ktorý nepovažoval za dôvodný výdavok na voľnočasové aktivity, pretože ona je rodičom, ktorý v prevažnej miere zabezpečuje starostlivosť o maloletého. Takýto názor by bolo možné akceptovať v prípade zverenia maloletého do striedavej starostlivosti oboch rodičov, keby sa rovnakou mierou podieľali na trávení času a aktivít s dieťaťom. Podľa výroku II. napadnutého rozsudku otec bude s maloletým tráviť čas v zjavnom nepomere s matkou, preto by sa mal podieľať na úhrade výdavkov maloletého v rozsahu 75 až 85%, t.j. sumou cca 400 eur mesačne. V súvislosti s vyživovacou povinnosťou otca na maloletú D., dieťa z predchádzajúceho vzťahu, súd prvej inštancie v bode 34. odôvodnenia rozhodnutia správne konštatoval, že otec maloletej zabezpečuje výživné formou poskytovania bývania, keďže hradí bankový úver, ako aj výdavky spojené s užívaním tohto bytu v sume 540 eur mesačne a nad rámec týchto výdavkov hradí maloletej krúžky a iné platby. Mala za to, že výživné na D. môže predstavovať sumu 650 eur mesačne, teda dvojnásobok v porovnaní s určeným výživným na maloletého. Vyslovila názor, že obe maloleté deti by mali mať vytvorené rovnaké podmienky a rovnaký štandard, pričom blahobyť jedného z nich, nemôže byť na úkor druhého dieťaťa. Výživné v ňou navrhovanej výške žiadala z dôvodu potreby zabezpečenia bývania pre seba a maloletého v F.. Našla si prenájmy bytov za nájomné vo výške 800 - 900 eur mesačne, pričom tieto byty boli rovnako trojizbové ako byt, ktorý užíva s maloletým a s jej matkou. Mala záujem, aby mal maloletý rovnakým spôsobom vyriešenú bytovú otázku, keď navrhované výživné by pokrylo 1/2 nájomného, čo otec odmietol. Dala do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/454/2018, podľa ktorého je potrebné zohľadňovať životnú úroveň aj ostatných detí povinného rodiča, pričom je dôvodné skúmať existenciu dôvodov, pre ktoré by mala byť životná úroveň jedného z maloletých detí nižšia ako životná úroveň druhého dieťaťa povinného rodiča. Namietala, že v danej veci neboli zistené dôvody, pre ktoré by mala byť životná úroveň maloletého A. B. nižšia v porovnaní s druhým dieťaťom otca. Výdavky maloletého, ktoré predložila, reflektujú jej finančnú situáciu a ak by mala väčšie finančné možnosti, poskytla by maloletému vyšší štandard. Poukázala na predložené lekárske správy preukazujúce, že maloletý má zhoršený zdravotný stav, má problém s obličkami, musí mu prispôsobovať stravu a kupovať aj drahšie, kvalitnejšie potraviny s ohľadom na rast cien potravín sa, napr. výdavok za stravu 150 eur zdá ako neaktuálny, keďže za týždeň za potraviny zaplatí 100 až 150 eur. Nakoľko súd prvej inštancie nerozhodol o jej procesnom návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, navrhla napadnutého rozhodnutie zrušiť.

8. Proti výroku IV. a V. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhujúc napadnuté výroky rozsudku zmeniť tak, že súd určí výživné na maloletého v sume 150 eur mesačne a zročné výživné určí od 14.12.2020 a uloží mu povinnosť toto zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prípade, ak odvolací súd zaujme stanovisko, že nie sú splnené podmienky na zmenu napadnutých výrokov rozsudku, navrhol rozsudok v týchto častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. d/ CSP a § 62 CMP. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa výživného, ktoré nie je v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, keď neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Uviedol, že zabezpečenie odôvodnených potrieb dieťaťa je závislé od schopností a možností jeho rodičov, to je fyzických a duševných schopností a určenie výšky výživného

je individuálne v každom jednotlivom prípade. Poukázal na to, že na stanovenie výšky výživného majú vplyv faktory na strane povinného a to zárobkové možnosti a schopnosti, majetkové pomery a životná úroveň, počet vyživovacích povinností, príspevky na výživu oprávneného inými osobami a tiež porovnanie životnej úrovne, schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, zohľadnenie osobnej starostlivosti rodiča o dieťa. Mal za to, že súd nedostatočne zdôvodnil, prečo rozhodol o výživnom vo výške 270 eur mesačne. Závěry o možnostiach otca platiť výživné práve v takejto sume sú všeobecne odôvodnené v bode 34., keď súd spochybnil výšku jeho dosiahnutého príjmu, pričom jeho aktuálne možnosti mu neumožňujú prispievať na výživu maloletého určenou sumou výživného. K výnosom obchodnej spoločnosti, prostredníctvom ktorej podniká, uviedol, že tieto nie sú ziskom z podnikania, pričom spoločnosť nedosahuje výnosy vo výške okolo 55 a 68.000 eur mesačne ako to nesprávne uvádza súd prvej inštancie. Relevantnými údajmi sú údaje zhrnuté v bode 10. odôvodnenia rozsudku, z ktorých je zrejmé, že spoločnosť v roku 2020 dosiahla zisk 2.207,13 eur, v roku 2021 mala stratu vo výške 13.775,26 eur a v súčasnosti je dosahovanie zisku ako základného princípu sťažené opatreniami Covid 19 a neistým vývojom súčasnej situácie aj v súvislosti s vojnou na Ukrajine. Budúcnosť jeho spoločnosti je neistá a to aj v dôsledku doručenej výpovede Zmluvy o nájme reštaurácie zo dňa 10.11.2022, keďže nebolo v jeho možnostiach ani len doplniť zmluvne dohodnutý depozit. Poukázal na pripojenú výpoveď Zmluvy o nájme reštaurácie. Uviedol, že aktuálne si hľadá možnosti získania stabilného príjmu, avšak v jeho možnostiach nie je platiť určené výživné.

9. Matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne sa vo vyjadrení k odvolaniu otca pridriavala svojich tvrdení vo vzťahu k majetkovým pomerom, príjmom otca, jeho životnej úrovne a plneniu vyživovacej povinnosti k ďalšiemu jeho maloletému dieťaťu. Zhrnula, že majetkové pomery a príjmy otca mu aj aktuálne umožňujú platiť výživné vo výške určenej predbežne vykonateľným rozsudkom. Argumenty otca o jeho nízkych príjmoch a zlej finančnej situácii vyhodnotila ako účelové a v podstate nadväzujúce na jeho opakované vyjadrenia. Nemožno opomenúť, že aktuálna manželka otca má podľa listinných dôkazov predložených do konania nadštandardný príjem, ktorý spadá do BSM a je spoločným príjmom manželov a teda príjmom oboch.

10. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu považoval rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. až VI. , ako aj dopĺňací rozsudok za vecne správny a dôvodný s tým, že vo vzťahu k výroku IV. a V. podal odvolanie, na ktorom zotrval poukazujúc na jeho argumentáciu. Nesúhlasil s námietkou matky o nesprávnom postupe súdu prvej inštancie v súvislosti s jej návrhom na znalecké dokazovanie majúc za to, že súd prvej inštancie vykonal všetky účastníkmi navrhnuté dôkazy a postupoval v súlade s ustanovením § 182 CSP, podľa ktorého, ak súd pojednávanie odročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené. Daný postup súdu prvej inštancie vyplýva zo zápisnice z pojednávania zo dňa 07.11.2022, kedy súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Za nepravdivé považoval tvrdenie matky, že súd nerozhodol o jej návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania. Poukázal na bod 29. odôvodnenia rozsudku, z ktorého vyplýva, že podľa názoru súdu znalecké skúmanie vo vzťahu k vhodnosti úpravy styku otca s maloletým bez prítomnosti matky, nie je potrebné, nakoľko ako bolo preukázané aj inými dôkazmi, otec je v plnom rozsahu schopný vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého bez prítomnosti matky. Rovnako vyhodnotil ako nepravdivé aj tvrdenie matky o jeho pasívnom správaní vo vzťahu k maloletému, s ktorým sa vždy snažil byť v maximálnom kontakte, pravidelne sa o neho zaujímal, avšak jeho snahy o širší rozsah styku matka nedôvodne blokovala a neraz bol odkázaný na rozsah styku s maloletým v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Uviedol, že komunikácia zo strany matky je neadekvátne, emotívna, matka si uzurpovala právo rozhodovať o tom, či a kedy bude s maloletým. V snahe vyhnúť sa konfliktným situáciám, ktoré by mohli negatívne vplyvať na maloletého, je v pozícii, že musí akceptovať matkou nastavený spôsob komunikácie a rozsah styku, hoci tento nie je v najlepšom záujme maloletého. Správanie matky oberá maloletého o kontakt s otcom, keď je vylúčený prakticky zo všetkých jeho aktivít a nie jeho vinou sa nezúčastňuje na rozvoji a raste dieťaťa. Podľa jeho mienky, matka sa v priebehu konania správala obštrukčne, snažila sa zmeniť príslušnosť súdu na konanie z dôvodu zmeny jej pobytu do K.. V tejto súvislosti dal do pozornosti predloženú komunikáciu rodičov potvrdzujúcu jeho tvrdenia o správaní matky, ktorá mu veľaokrát neodpovedala na správy, ktorými sa o maloletého zaujímal. Poukázal na to, že matka v odvolaní neuvádza aké ďalšie dôkazy neboli súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd mal vysporiadať, ňou identifikované. Mal za to, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP nie je daný, pretože v konaní boli preukázané všetky predpoklady na určenie rozsahu styku maloletého s

otcom v zmysle napadnutého rozsudku súdu, ktorý zohľadňuje najlepší záujem maloletého. Matkou uvádzaný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP predstavuje vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že majú za následok nesprávne rozhodnutie (napr. nesprávne realizovaná manudukačná povinnosť, chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania a ďalšie nedostatky v činnosti súdu, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním), pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samo o sebe, ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia v konkrétnom prípade, nemusí mať za následok nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou konania je porušenie práva účastníka, ktorému bola odňatá možnosť konať pred súdom (napr. oneskorené predvolanie), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu a práva vyjadriť sa k dokazovaniu. Vážnosť konania môže účastník preukazovať len na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy ktoré neboli pred súdom uplatnené. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, napr. osoba, ktorá mala byť vypočutá ako svedok bola vypočutá ako účastník konania alebo listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s ustanovením § 204 CSP a pod.. Je zrejme, že matka žiadnu takúto inú vadu konania neidentifikovala. V súvislosti s odvolacím dôvodom podľa § 62 ods. 1 CMP poukázal na možnosť v mimosporovom odvolacom konaní prednášať nové skutočnosti a predkladať nové dôkazné návrhy v odvolacom konaní, pričom odvolací súd vykonáva ďalšie úkony smerujúce k zisteniu skutočného stavu veci. Mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Od súdu sa vyžaduje, aby zistil skutočný stav veci a v rámci dokazovania sa preto nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje aj tzv. vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Súd je preto povinný vykonať aj iné dôkazy, ak je to potrebné pre zistenie skutočného stavu veci. Podľa mienky otca, z podaného odvolania nie je zrejme, či má byť tento odvolací dôvod naplnený a teda či sa viaže k matkou napadnutému rozsudku v rozsahu styku maloletého s otcom alebo určením výšky výživného na maloletého alebo k obidvom matkou napadnutým výrokom. Zdôraznil, že je v plnom rozsahu schopný vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého bez prítomnosti matky. Nestotožnil sa s tvrdeniami matky o jeho údajnom nezájume o styk s maloletým, ktoré tvrdenia nie sú pravdivé, keďže práve matka mu znemožňovala realizovať stretnutia s maloletým.

11. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky voči napadnutým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie je čiastočne dôvodné a odvolanie otca nie je dôvodné.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Ako prvoradá odvolací súd konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 CMP, § 380 ods. 2 CSP).

14. Odvolací súd sa zaoberal námietkou matky, ktorá namietala, že súd prvej inštancie nevykonala navrhnutý dôkaz, a to vo veci nenariadil znalecké dokazovanie, o tomto jej návrhu nerozhodol a nezaoberal sa ním ani v odôvodnení napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, pričom nemusí vykonať všetky účastníkmi navrhnuté dôkazy. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je teda výlučne na súde. Súd musí dbať na to, aby nevyvylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodný skutkový poznatok tvrdený účastníkmi, ak tento skutkový poznatok nebude preukazovať iným dôkazom. Dokazovanie v mimosporovom konaní je založené na vyšetrovacom princípe (§ 31, § 35 CMP), pričom súd aj sám získava skutkové poznatky a môže vykonať aj dôkazy iné ako navrhli účastníci konania. Zo spisu vyplýva, že matka v priebehu konania navrhovala vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia za účelom úpravy styku otca s maloletým. Súd prvej inštancie sa s jej návrhom vysporiadal v napadnutom rozsudku (bod 29. odôvodnenia),

v ktorom vyhodnotiac aj vyjadrenia matky uzavrel, že aktuálna úroveň vzťahu otca s maloletým nevyžaduje znalecké skúmanie vo vzťahu k bezpečnejšiemu sa vzdialeniu otca a maloletého od matky. Odvolací súd preto dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie vyhlásil dokazovanie za skončené (ako vyplýva zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 07.11.2022), vychádzal z premisy, že predmetný matkou navrhovaný dôkaz nepovažoval za potrebné vykonať a výsledky vykonaného dokazovania mu postačovali pre rozhodnutie vo veci, čo napokon odôvodnil vo svojom rozhodnutí. Za daných okolností odvolací súd neprihliadal na námietky matky ohľadom nesprávneho postupu súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal ňou navrhnutý dôkaz (znalecké dokazovanie) prihliadajúc na skutočnosť, že výsledky vykonaného dokazovania postačovali pre rozhodnutie v časti úpravy styku otca s maloletým, keď v konaní starostlivosti o maloleté dieťa súd postupuje podľa § 35 CMP.

15. V súvislosti s námietkami otca, ktorými namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti o výživnom, odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa podmienky ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, z jeho obsahu vyplýva akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, a z ktorých podstatných dôkazov, aj s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa, vychádzal. Napadnutý rozsudok je dostatočne odôvodnený a hoci súd prvej inštancie hodnotí dôkazy stručne, daná okolnosť, vzhľadom na postup odvolacieho súdu, ktorý zmenil výrok rozsudku o výživnom (§ 388 CSP) vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, nezakladá dôvod pre postup podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP. Treba dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že námietky otca o porušení jeho práva na spravodlivý proces nie sú dôvodné.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraviť styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

18. Esenciálnym a primárnym kritériom pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musí byť vždy najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý sa podľa ESLP skladá z dvoch zložiek. Na jednej strane vyžaduje udržiavanie väzieb dieťaťa s jeho rodinou, okrem prípadov, keď sa konkrétna rodina preukáže ako nevhodná. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť pretrhnuté iba vo veľmi výnimočných prípadoch a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov a ak je to vhodné, v záujme obnovy rodiny. Na druhej strane je v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť podľa čl. 8 dohovoru umožnené uplatňovať opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa (rozhodnutie vo veci Neulinger a Shuruk proti Švajčiarsku zo 6. júla 2010, sťažnosť č. 41615/07, bod 136). Článok 8 dohovoru tak vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšímu záujmu dieťaťa, ktorý v závislosti na jeho povahe a význame môže nad záujmami rodičov prevážiť (rozhodnutie vo veci Sahin proti Nemecku z 8. 7. 2003, sťažnosť č. 30943/96, bod 66).

19. Treba zdôrazniť, že záujem dieťaťa (v kontexte s článkom 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) musí byť teda popredným hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Podobná požiadavka vyplýva aj z článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcej osobitnú ochranu detí a mladistvých (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3135/19). Je preto nevyhnutné, aby pri akomkoľvek súdnom rozhodovaní týkajúcom sa detí

bol ich najlepší záujem skúmaný a posudzovaný ako určujúce kritérium pre konečné rozhodnutie - nech sa jedná o akékoľvek konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je ako koncept flexibilný a vždy by mal byť posudzovaný a definovaný individuálne s ohľadom na konkrétnu situáciu, v ktorej sa dotknuté dieťa nachádza, pričom pozornosť je potrebné venovať jeho osobným pomeroch, situácii a potrebám (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3226/16).

20. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku vo výroku o styku otca s maloletým dieťaťom dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, pri rozhodovaní aplikoval správne ustanovenia Zákona o rodine, avšak dospel k nesprávnym záverom. Odvolacie námietky matky k tejto časti odvolací súd čiastočne akceptoval a na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie uzavrel, že styk otca s maloletým je potrebné upraviť, avšak bez prespávania u otca.

21. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa súd primárne prihliada na záujem dieťaťa a jeho ochranu. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie je nesporne preukázané, že rodičia ukončili spolužitie v roku 2020, matka sa s maloletým presťahovala v priebehu konania do K. (D.), pričom ku konsenzu rodičov ohľadom styku otca s maloletým nedošlo. V danom prípade považoval odvolací súd za potrebné zohľadniť konanie a vyjadrenie otca, ktorý upustil v priebehu konania od návrhu na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, keď súhlasil s tým, že k prespávaniu maloletého v jeho domácnosti chce dospieť postupne a zároveň potvrdil, že maloletý doposiaľ v jeho domácnosti neprespal, pričom akceptuje potrebu vytvorenia mu priestoru, aby sa navzájom poznali. Otec súčasne nesúhlasil s prítomnosťou matky pri styku dôvodiac tým, že má záujem synovi sám vytvoriť program a budovať jeho vzťah aj s príbuznými. Vzhľadom na neschopnosť rodičov komunikovať a dohodnúť sa na styku otca s maloletým, súd nariadil uznesením č.k. 19P/58/2020-20 zo dňa 08.03.2021 neodkladné opatrenie, ktorým otca oprávnil stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 12.00 hod. a každý párny týždeň v nedeľu od 15.00 hod. do 17.00 hod. v prítomnosti matky. Zo strany matky boli prezentované výhrady voči neschopnosti otca postarať sa o maloletého (podávanie nevhodnej stravy pre dieťa, od slnka spálené nohy, otláčené nohy po nevhodnom oblečení, pohyb psov v domácnosti otca), pričom poukazovala na to, že otec nevyužíval súdom určené termíny stretnutí s maloletým. Hoci matka vyslovovala ochotu umožniť otcovi styk s maloletým, zdôrazňovala, že k tomuto treba pristúpiť postupne, pretože medzi otcom a maloletým nie je vybudovaný dostatočný vzťah na to, aby sa mohol bezpečne vzdialiť od matky. V neposlednom rade treba uviesť, že z výpovedí oboch rodičov vyplýva, že v priebehu leta 2022 sa styk maloletého s otcom realizoval v rámci dvoch stretnutí aj bez prítomnosti matky, hoci v trvaní len cca troch hodín.

22. Vo všeobecnosti platí, že právo na styk rodiča s maloletým dieťaťom je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností, ktoré vychádza z čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, v zmysle ktorej starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov. Dieťa majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pritom ide o obojstranné právo. Obsahom práva na styk je právo rodiča na kontakt s dieťaťom, ako aj na právo dieťaťa na starostlivosť zo strany rodiča. Rodič, ktorý nemá maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, resp. s ním nežije v spoločnej domácnosti, je v prevažnej miere vylúčený zo sústavného výkonu rodičovských práv a povinností. Realizáciou styku dochádza k jeho výkonu, preto styk rodiča s maloletým dieťaťom významne ovplyvňuje ďalší život dieťaťa (nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 26/05 z 6.7.2006). Záujem maloletého dieťaťa vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľal nielen jeden z rodičov - ten, ktorému bolo dieťa zverené súdom, lebo jeho výchovné predpoklady majú zahŕňať aj to, aby uznal rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa (nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 1206/09 z 23.2.2010). Druhý rodič (v danom prípade otec) má totiž tiež nezastupiteľné právo podieľať sa postupne na jeho vyvíjajúcej sa životnej orientácii (uznesenie ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 3082/10 zo dňa 17.03.2011). S prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho najlepší záujem je nevyhnutne potrebné zabezpečiť mu právo na starostlivosť a výchovu zo strany oboch rodičov a právo na kontakt a budovanie väzieb s oboma rodičmi.

23. Vyhodnotiac vykonané dokazovanie, najmä výsluchy oboch rodičov, odvolací súd považoval za nepochybné, že kontakt maloletého s otcom sa ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie realizoval sporadicky, len výnimočne bez prítomnosti matky a obaja rodičia potvrdili potrebu budovať vzťah maloletého s otcom. Odvolací súd nepochybuje o tom, že maloletý má primárnu väzbu na matku, ktorá zabezpečuje starostlivosť o neho, a s ktorou trávi väčšinu času. Je prirodzené, že dieťa sa fixuje na jedného z rodičov a najmä v prípade, ak je kontakt s druhým rodičom obmedzený, resp. sa uskutočňuje v minimálnom rozsahu. Na skutočnosť, že ku styku otca s maloletým dochádzalo sporadicky, pričom maloletý domácnosť otca nepozná, je potrebné prihliadať. Práve na danú okolnosť reflektuje úprava

styku bez prespania, kedy pri dennom kontakte dôjde k postupnému zblížovaniu maloletého s otcom. Úprava styku bez prespania u otca zohľadňuje aj primárnu väzbu maloletého k matke, ktorá sa postupnou realizáciou styku uvoľní a do budúcnosti bude možné styk rozšíriť aj na prespávanie, ktorej úprave sa matka nebráni (ako sama prezentovala).

24. S prihliadnutím na záujem dieťaťa a rešpektujúc jeho právo na budovanie, rozvíjanie vzťahu nielen k matke, ale aj k otcovi, právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi odvolací súd dospel k záveru, že rozsah styku maloletého dieťaťa s otcom je, vzhľadom na jeho vek (predškolský vek) a s ohľadom na doposiaľ realizovaný len sporadický kontakt, primeraný v každom nepárnom týždni v sobotu a v nedeľu vždy od 09.00 hod. do 18.00 hod. a počas pracovného týždňa každú stredu v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod.. Takto nastavený rozsah styku vytvára priestor na trávenie spoločného času maloletého s otcom, možnosť bližšieho spoznania otca a rozvíjania a budovania jeho vzťahu s otcom a príbuznými. Pri určení rozsahu styku odvolací súd vzal do úvahy aj vyjadrenie matky, ktorá potvrdila, že maloletý otca pozná, teší sa, že je s otcom, vie si s ním užiť spoločný čas. Pokiaľ matka prezentovala, že ak sa styk nezrealizuje, maloletý je sklamaný, pretože si myslí, že otcovi na ňom nezáleží, ide len o domnienky matky. Sklamanie dieťaťa však môže byť prirodzené, ak je nastavené na kontakt s otcom, ktorý na stretnutie nepríde. Preto je dôležité, aby sa otec na styk dostavil riadne a včas a v prípade, ak styk nebude realizovať, informoval o tom matku vopred. Odvolací súd nepovažoval za daných okolností za dôvodné určiť rozsah styku s prespaním u otca, pretože maloletý nie je na domácnosť otca zvyknutý, pričom treba styk rozširovať postupne vzhľadom na doposiaľ veľmi krátke a málo intenzívne intervaly stretnutí. Úprava styku každú stredu vyvažuje skutočnosť, že styk sa nebude realizovať s prespaním u otca a reflektuje na potrebu intenzívnejšieho kontaktu práve z dôvodu nutnosti zblížovania sa otca s maloletým. Odvolací súd nepochybuje o tom, že ak sa maloletý bude cítiť v domácnosti otca dobre, môžu rodičia po vzájomnej dohode pristúpiť aj k prespaniu maloletého u otca. Napokon matka sama v konaní prezentovala ochotu a podporu vzťahu maloletého s otcom s tým, že považuje za prirodzené, že v budúcnosti sa bude styk realizovať u otca aj s prespaním. Pri určení celodenného rozsahu styku odvolací súd vzal do úvahy, že maloletý sa na stretnutie s otcom teší, a predškolský vek dieťaťa, kedy prirodzene prijíma aj dlhšie časové obdobia bez matky, pričom práve matka musí byť nápomocná, ústretová a podporiť vzťah dieťaťa aj s druhým rodičom, o ktorý ho nemožno ukrať. Prítomnosť matky pri takto určenom styku odvolací súd nepovažoval aj vzhľadom na vek dieťaťa za potrebnú. Pokiaľ otec prezentuje záujem o trávenie času s maloletým, je povinný si svoje záležitosti zariadiť tak, aby sa styk realizoval. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby si uvedomili, že spokojnosť ich maloletého dieťaťa závisí v prvom rade od ich prístupu, konania, usmernenia a od ich vzájomnej korektnej komunikácie. Len zodpovední rodičia, ktorí uznajú aj rolu druhého rodiča v živote dieťaťa, môže svojmu maloletému dieťaťu vytvoriť podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin a jeho šťastné detstvo. Na argumenty matky vo vzťahu k osobe otca a jeho neschopnosti sa o maloletého postarať odvolací súd neprihliadal, pretože v konaní nebolo preukázané násilné správanie otca voči maloletému. Pokiaľ ide o výhrady týkajúce sa nevhodnej stravy podávanej maloletému, nevhodného oblečenia a pohybu psov v domácnosti otca, tieto vyhodnotil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, s ktorými závermi sa odvolací súd stotožnil. V prípade, ak matka poukazuje na pasivitu otca, ktorý nerealizoval styk s maloletým pravidelne v dôsledku čoho nemá s otcom vytvorený vzťah, odvolací súd udáva, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že realizácia styku neprebíjala pravidelne aj z dôvodov na strane matky. Budovanie vzťahu maloletého s otcom si uvedomujú obaja rodičia, preto je ich povinnosťou pristupovať ku kontaktom zodpovedne. Napokon maloletý je už vo veku, kedy prebiehajú u neho adaptačné procesy aj v súvislosti s jeho denným režimom (návštevou predškolského zariadenia, trávenie času v kolektíve a bez prítomnosti matky). Ak matka poukazovala na priebeh stykov v roku 2021, pričom podľa jej vyjadrení, si maloletý musel postupne privykať na prítomnosť otca, odvolací súd prihliadal na posun v kontakte, kedy samotná matka potvrdila realizáciu styku aj bez prítomnosti otca a uviedla, že vďaka jej postojom dochádzalo k postupnému zlepšeniu a maloletý začal otca spoznávať. Pokiaľ matka argumentuje tým, že odlúčenie na viac ako jeden deň bude pre maloletého problematické, odvolací súd úpravou styku zabezpečil návrat maloletého po styku do domácnosti matky, u ktorej cíti bezpečie a istotu. Nemožno však súhlasiť s matkou, že styk určený v širšom rozsahu ako navrhuje ona, nie je v záujme maloletého. Je na rodičoch akým spôsobom prebehne odovzdanie dieťaťa otcovi, keď obaja musia byť empatický a nápomocní.

25. Matkou navrhovaný rozsah styku otca s maloletým na každý nepárny týždeň od 12.00 hod. do 14.00 hod. a každý párny týždeň v utorok od 12.00 hod. do 14.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v nedeľu od 15.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky považoval odvolací súd za

neadekvátny a výrazne obmedzujúci. Je nesporné, že maloletý otca pozná, a hoci s ním trávil čas v krátkom rozsahu a nie intenzívne, má právo na zachovanie jeho rodinných zväzkov a udržiavanie pravidelných osobných kontaktov s oboma rodičmi (čl. 7, 8, 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a ustanovenia Zákona o rodine, je právom dieťaťa a rodiča ich kontakt, stretávanie, zachovanie väzieb, či už s rodičom alebo príbuznými zo strany rodiča. Ak je rozhodnutím súdu zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom musí byť dieťaťu umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnej rodičovskej starostlivosti naplnený, s primeraným zohľadnením konkrétnych okolností každého prípadu, veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa. Takéto usporiadanie je totiž spravídla v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu. V danej veci v konaní neboli preukázané žiadne také prekážky na strane maloletého a otca, ktoré by boli dôvodom pre určenie styku v matkou navrhovanom rozsahu. V záujme maloletého je realizovať pravidelné stretnutia s otcom, vytvárať si s ním program a aktivity, ktoré mu prinesú radosť, na ktoré sa bude tešiť a čas strávený s otcom prispeje k jeho zdravému psychickému a fyzickému vývinu. Problém v komunikácii rodičov nemôže byť dôvodom pre obmedzenie styku otca s maloletým, keď je povinnosťou oboch rodičov vyvinúť maximálne úsilie, aby maloletý bol na styk pripravený a tento sa realizoval v jej prospech. To znamená, matka maloletého na styk s otcom riadne pripraví, teda aj psychickou prípravou a otec pripraví a zabezpečí pre maloletého program primeraný jeho veku tak, aby bol maloletý spokojný.

26. Zhodne ako súd prvej inštancie aj odvolací súd určil miestom preberania maloletého školské zariadenie, ktoré navštevuje, keď takúto úpravu akceptovali obaja rodičia a preberanie a odovzdanie maloletého počas víkendov určil v mieste bydliska matky.

27. Odvolací súd na základe uvedených dôvodov napadnutý výrok rozsudku a dopĺňacieho rozsudku o styku otca s maloletým zmenil podľa § 388 CSP prihliadajúc v prvom rade na najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktoré má právo na kontakt s oboma rodičmi, avšak reflektujúc aj na doposiaľ sporadicky realizované stretnutia.

28. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa; rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa; a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také

potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, a pod.. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností, majetkových pomerov a pod..

32. V danej prejednávanej veci, v časti určenia výšky výživného, súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na určenie výživného na maloleté dieťa z hľadiska odôvodnených potrieb dieťaťa, príjmu rodičov, ich schopností, možností a majetkových pomerov. Pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých jeho potrieb týkajúcich sa stravovania, ošatenia a hygieny. V tejto súvislosti odvolací súd udáva, že pri určení výšky týchto nákladov je potrebné vychádzať z bežne dostupných cien tovarov primeraných veku dieťaťa, pričom matka nie je povinná predkladať pokladničné bločky z nákupov vecí pre dieťa. Vychádzajúc z matkou vyčíslených nákladov na maloletého odvolací súd konštatuje, že tieto v roku 2020 až 2021 uviedla mesačne vo výške za bývanie 200 eur (1/2 poplatku vrátane energií), úver 75 eur (1/2 mesačnej splátky), stravu 200 eur, drogéria (plienky a kozmetika) 40 eur, ošatenie a obuv 50 eur, hračky 20 eur, lieky 10 eur, voľný čas 100 eur, kurz anglický jazyk 40 eur, pohonné hmoty 75 eur, t.j. spolu 810 eur. Výšku vyčíslených nákladov za obdobie od septembra 2022 v platbách uviedla za bývanie 200 eur, stravu 150 eur, drogériu 10 eur, ošatenie a obuv 50 eur, hračky 20 eur, lieky 13 eur, voľný čas 100 eur, gymnastiku 56 eur, školné 20 eur, stravu v MŠ 40 eur, anglický jazyk 40 eur, pohonné hmoty 75 eur, t.j. spolu 774 eur mesačne. Odvolací súd na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, ustálil mesačné náklady na odôvodnené potreby maloletého vo výške 480 eur, ktoré do septembra 2022 pozostávali z platieb za stravu 150, bývanie 150, drogéria (plienky a kozmetika) 40 eur, ošatenie a obuv 50 eur, hračky 20 eur, lieky 10 eur, voľný čas 30 eur a pohybové aktivity (krúžky 30 eur) a od nástupu maloletého do predškolského zariadenia, teda od septembra 2022 predstavovali platby za bývanie 150 eur, strava 130 eur, drogéria 10 eur, ošatenie a obuv 50 eur, iné aktivity vo voľnom čase 20 eur, lieky 13 eur, gymnastika 56 eur, školné 20 eur, strava v MŠ 36 eur (oznámenie Materskej školy), t.j. spolu 485 eur mesačne. Tak ako súd prvej inštancie aj odvolací súd konštatuje, že celková výška nákladov na maloletého za obe obdobia je v podstate porovnateľná, kedy sa znížili výdavky na kozmetiku a drogériu, avšak pribudli platby za školné a stravu v škole. Pokiaľ ide o zabezpečenie stravy, daný náklad predstavuje celkovú sumu cca 150 eur mesačne, pričom pobytom dieťaťa v predškolskom zariadení sa matke znižuje tento výdavok v domácom prostredí. K matkou vyčíslenému nákladu na bývanie udáva, že do týchto nákladov dieťaťa nemožno započítať splátku úveru, pretože ide o výdavok rodiča, ktorý splatením úveru nadobudne nehnuteľný, či hnuteľný majetok do svojho vlastníctva. K samotnej výške nákladu na bývanie, ktorý pri prenájme bytu (vrátane služieb spojených s užívaním bytu ako vyplýva z čestného prehlásenia D. M.) činí 400 eur mesačne odvolací súd udáva, že daný náklad nie je možné jednoducho predeliť dvoma a takýmto spôsobom ho zohľadniť na účely vyživovacej povinnosti voči maloletému. Jedná sa predovšetkým o výdavok matky, ktorý by si musela uhrádzať aj sama, bez ohľadu na potreby maloletého. Na účely vyživovacej povinnosti odvolací súd uznal sumu 150 eur mesačne a zvyšnú platbu za bývanie zohľadnil vo výdavkoch matky. Pri ustálení tohto výdavku prihliadol na skutočnosť, že otec poskytuje bezodplatne byt, ktorého je vlastníkom, na užívanie svojej druhej maloletej dcéry D. s jej matkou a súčasne im platí náklady na tento byt. Pokiaľ matka poukazovala na rovnakú životnú úroveň maloletých detí otca a potrebu riešenia bytovej otázky maloletého zhodne ako v prípade druhého dieťaťa otca, odvolací súd poznamenáva, že platby nákladov na bývanie zo strany otca pre druhé dieťa zohľadnil, avšak nemožno opomenúť na prepojenie majetku otca s bývalou partnerkou, ktorá ponechala otcovi na užívanie rodinný dom, ktorého je spoluvlastníčkou. Na náklady na cestovné odvolací súd neprihliadal, pretože z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by takéto náklady matka mala. Ak matka trávila spočiatku čas aj u svojich rodičov mimo F. a vynakladala vyššie náklady na cestovné, išlo o jej rozhodnutie, a výdavky na tieto návštevy nemožno zohľadniť vo výške ustálených nákladov na maloletého. Rovnako tak nebolo možné prihliadať na náklad za anglický jazyk, ktoré platby matka nepreukázala. Ku kúpe hračiek treba uviesť, že daný výdavok zohľadňuje kúpu vecí potrebných pre rozvoj dieťaťa, ktorú sumu v neskoršom období možno použiť na iné aktivity dieťaťa vo voľnom čase. Výdavok vyčíslený matkou v sume 100 eur mesačne na voľnočasové aktivity považoval aj odvolací súd za neprimeraný a nadhodnotený, keď dieťa má platené športové aktivity, voľný čas môže tráviť aj so svojim otcom, ktorý tiež bude zabezpečovať potreby dieťaťa pri realizácii styku. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri určení výšky výživného na maloleté dieťa je treba vziať do úvahy aj výkon starostlivosti o maloleté dieťa zo strany každého z rodičov, ktorý predstavuje jeho príspevok v nepeňažnej forme. V danom prípade je zjavné, že súd opomenul na uvedené prihliadať, keď určil výživné na maloletého vo výške 270 eur mesačne pri ustálených nákladoch v sume 550 eur mesačne

a matku, ktorá vykonáva osobnú starostlivosť o maloletého zaťažil platbou výživného vo výške vyššej ako určil otcovi. Bolo preto potrebné výkon starostlivosti matky o maloletého zohľadniť, najmä v období, kedy matka bola s maloletým na rodičovskej dovolenke a nemala možnosť pracovať a zamestnať sa.

33. Odvolací súd dáva do pozornosti, že kritériá rozhodné pre určovanie výšky výživného na maloleté dieťa sú upravené ustanovením § 62 a nasl. Zákona o rodine (príjem, schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča). Pri určovaní miery, ktorou sa na odôvodnených nákladoch maloletého dieťaťa podieľa každý z rodičov treba prihliadať na osobnú starostlivosť matky o maloleté dieťa, ktorou čiastočne kompenzuje časť svojej vyživovacej povinnosti k dieťaťu. V danej veci treba zohľadniť aj fakt, že styk otca s maloletým sa nerealizoval riadne, pravidelne a intenzívne.

34. Pokiaľ ide o pomery na strane rodičov, vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie bolo preukázané, že príjem matky od 01.01.2020 do 30.06.2022 predstavoval len vyplácaný rodičovský príspevok vo výške 370 až 383 eur mesačne a prídavky na dieťa. Od 01.07.2022 je matka nezamestnaná, poberá podporu vo výške 539,10 eur mesačne. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že obaja rodičia majú povinnosť zabezpečiť si príjem na úhrady nákladov pre seba aj maloleté dieťa. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že náklady maloletého sú neúmerne príjmu matky, ktorá má možnosť po ukončení rodičovskej dovolenky nastúpiť do práce a zabezpečiť si pravidelný príjem. Pokiaľ ide o príjmy otca, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s posúdením príjmov a možností otca súdom prvej inštancie dospejúc k záveru, že prezentovaný príjem v obchodnej spoločnosti, ktorý má dosahovať vo výške 60 až 70 eur, prípadne 180 eur mesačne (uvedené preukázal predloženými mzdovými listami vyhotovenými spoločnosťou B. XX J., ktorej je konateľom a spoločníkom), v žiadnom prípade nezodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam, keď uzavrel, že je v možnostiach otca dosahovať príjem minimálne na úrovni priemernej mzdy v Bratislavskom kraji, teda príjem okolo 1.500 eur mesačne brutto. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec je v produktívnom veku a nemá žiadne zdravotné problémy, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce. Skutočnosť, že naďalej vykonáva podnikateľské aktivity a vedie obchodnú spoločnosť, ktorá dosahuje vysoké výnosy, hoci základ dane vyčísľuje v strate, nie je dôvodom pre akceptovanie výšky ním udávaného príjmu. Za daných okolností aj odvolací súd pri určení výšky výživného na maloletého vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a vec posudzoval s ohľadom na schopnosti a možnosti otca zabezpečiť si príjem v rozsahu, z ktorého uspokojí potreby nielen pre seba a svoju dcéry D., ale aj potreby maloletého A. B.. Navyiac je potrebné prihliadať na plnenia zo strany otca poskytované jeho druhému maloletému dieťaťu, ktoré v konaní neboli spochybnené a otcom vyčíslené mesačné náklady pohybujúce sa vo výške cca 980 eur (vrátane mesačných platieb za poplatky za správu bytu v F. v sume 164,14 eur, šetrenia pre deti 50 eur, splátky úveru na vozidlo 109,94 eur, platby za internet a TV v rodinnom dome v L. 19 eur, platby za plyn v byte v F. 4 eur, platby za energie v rodinnom dome v L. 150,47 eur mesačne, elektrinu v byte v G. mesačne 30 eur, osobná spotreba otca 100 eur, splátku hypotéky 352,77 eur), ktoré odzrkadľujú jeho životnú úroveň. Nemožno opomenúť ani fakt, že matka nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, býva v prenajatom byte a vlastní a používa len osobné motorové vozidlo zn. Mercedes. Majetkové pomery otca sú vyššie, nakoľko vlastní byt nachádzajúci sa v F. G., ktorý užíva jeho bývala partnerka s ich spoločnou maloletou dcérou D. G. C., nar. XX.XX.XXXX, a spoluvlastníkom rodinného domu v L., v ktorom býva s manželkou a jej dvoma deťmi (18 a 7 ročnými). Pokiaľ otec argumentuje tým, že matke svojho druhého dieťaťa poskytol bývanie v byte v F., pričom on obýva s rodinou rodinný dom v L., ktorého spoluvlastníčkou je jeho bývalá partnerka, daný argument nemožno akceptovať, pretože je vecou otca, že pristúpil k realizácii týchto platieb. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie je toho názoru, že otec má možnosť upraviť svoje majetkové pomery tak, aby dokázal maloletej prispievať výživným vo výške 320 eur mesačne v období, kedy bola matka na rodičovskej dovolenke a vo výške 270 eur mesačne po ukončení rodičovskej dovolenky matky, odkedy má možnosť zabezpečiť si príjem. Skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej D. je nesporná, pričom otec tejto dcére okrem príspevkov na úhrady jej potrieb, ktoré platí na základe dohody s matkou, jej platí aj bývanie v sume cca 200 eur mesačne. Pokiaľ matka argumentuje uvedeným, odvolací súd poznamenáva, že výška výživného na maloleté dieťa sa v každom prípade určuje s ohľadom na individuálne potreby dieťaťa, jeho vek a príjmy a pomery oboch rodičov. Je nesporné, že medzi maloletými deťmi otca je vekový rozdiel šesť rokov, kedy náklady na potreby staršieho dieťaťa sú nepochybne vyššie. V prípade, ak do nákladov otec započítal aj splátku úveru, ide o výdavok otca, ktorý je vlastníkom predmetného bytu, avšak na argumenty otca v súvislosti s jeho úverovým zaťažením odvolací súd udáva, že daný výdavok nemá prednosť pred zabezpečením potrieb dieťaťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť. Za situácie, kedy otec prezentuje svoju

platobnú neschopnosť a príjem pod minimálnou hranicou, všetky tieto okolnosti vyvolávajú pochybnosti o pravdivosti jeho tvrdení. Otec má teda možnosti svoje majetkové pomery upraviť tak, aby si dokázal plniť vyživovaciu povinnosť k maloletému A. B. v určenom rozsahu. Vo vzťahu k vlastníctvu hnuťelného majetku otca odvolací súd konštatuje, že otec nepoprel, že vozidlo zn. Opel Insignia užíva jeho kamarát, nakoľko on má k dispozícii motorové vozidlo zn. Audi A8, ktorého vlastníkom je jeho otec. V neposlednom rade vzal odvolací súd do úvahy aj príjem manželky otca, patriaci do BSM a hoci sa manželka otca podieľa na zabezpečení chodu ich spoločnej domácnosti, nemožno tiež opomenúť jej vyživovaciu povinnosť k dvom deťom. Na argumenty otca ohľadom pandémie a problémov s podnikaním, s poukazom na náklady na odôvodnené potreby maloletého a skutočnosť, že matka do 01.07.2022 ani nemala možnosť zabezpečiť si prácu, nakoľko poskytovala v rámci rodičovskej dovolenky celodennú starostlivosť o maloletého, nebolo možné prihliadať. Odvolací súd po vyhodnotení všetkých uvedených skutočností dospel k záveru, že výživné na maloletého vo výške 320 eur mesačne za obdobie od 14.12.2020 do 30.06.2022 a vo výške 270 eur mesačne od 01.07.2022, je primerané veku a odôvodneným potrebám dieťaťa, zohľadňuje výkon osobnej starostlivosti matky o maloletého počas rodičovskej dovolenky a po jej ukončení a možnosť matky pracovať a zabezpečiť si príjem. Určené výživné zohľadňuje tiež nepomer príjmov rodičov a ich majetkové pomery, životnú úroveň, ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca a jeho príspevky na toto druhé dieťa. Odvolací súd námietky matky akceptoval len čiastočne, napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom zmenil a vo zvyšku návrh matky zamietol ako nedôvodný. Na odvolacie námietky otca neprihliadal dospejúc k záveru, že určená výška výživného zohľadňuje schopnosti a možnosti otca, jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť, príjem manželky otca, ktorý tvorí príjem v rodine a vychádza aj z majetkových pomerov otca.

35. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku vo výroku o výživnom na maloletého, vznikla potreba prehodnotiť aj výšku zročného výživného. Pri výpočte zročného výživného odvolací súd ustálil, že povinnosťou otca bolo zaplatiť výživné za mesiac december 2020 vo výške 185,76 eur (aliquótna časť od 14.12. do 31.12.2020), za 12 mesiacov v roku 2021 v sume 3.840 eur (12 mesiacov x 320 eur), od januára do júna 2022 v sume 1.920 eur (t.j. 6 mesiacov x 320 eur), od júla do decembra 2022 v sume 1.620 eur (6 mesiacov x 270 eur), od januára do decembra 2023 v sume 3.240 eur (12 mesiacov x 270 eur) a od januára do apríla 2024 v sume 1.080 eur (4 mesiace x 270 eur). Celková suma, ktorú mal otec zaplatiť titulom výživného predstavuje 11.885,76 eur. Otec do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie zaplatil výživné v celkovej výške 3.076,78 eur. Od 1.11.2022 zaplatil celkovo sumu 4.589,80 eur (11/2022 sumu 100+20+85 eur, od 12/2022 do 3/2023 po 270 eur mesačne, 4/2023 100 eur, 5/2023 150 eur, 6/2023 665,60 eur, 7/2023 0, 8/2023 205,20 eur+ 270 eur, 9/2023 29,20 eur, 10/2023 až 3/2024 po 270 eur mesačne a 4/2024 sumu 334,80 eur. Keďže mal otec zaplatiť sumu 11.885,76 eur odvolací súd odpočítal z tejto sumy zaplatené výživné vo výške 3.076,78 eur a vo výške 4.589,80 eur, zročné výživné potom predstavuje sumu 4.219,18 eur. Odvolací súd ku dňu vyhlásenia rozsudku neodpočítal zo zročného výživného zaplatené výživné za mesiac máj 2024, nakoľko jeho úhradu nemal rodičmi potvrdenú. Nakoľko prebieha exekučné konanie vo vzťahu k výživnému na maloletého, danú úhradu je možné vysporiadať v rámci exekúcie. Odvolací súd určil splatnosť zročného výživného do 30 dní od právoplatnosti rozsudku aplikujúc ustanovenie § 232 ods. 3 CSP a prihliadajúc na spotrebný charakter výživného.

36. Pri dôslednom zvážení rozsahu potrieb dieťaťa s prihliadnutím na schopnosti a možnosti na strane otca, majetkové pomery rodičov odvolací súd výrok rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom a zročnom výživnom, podľa § 388 CSP zmenil.

37. Odvolací súd nepripustil návrh matky na doplnenie dokazovania v odvolacom konaní dospejúc k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal náležité dokazovanie, ktorého závery postačovali pre rozhodnutie vo veci, pričom námietky matky vo vzťahu k úprave styku čiastočne akceptoval tak ako je uvedené vyššie. Odvolací súd uzavrel, že za daného stavu a s ohľadom na vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie (najmä výsluchy rodičov, kolízneho opatrovníka), by bolo ďalšie dokazovanie nehospodárne a zbytočne by predĺžilo konanie.

38. Záverom odvolací súd poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolatelia, ani nevzniesli

žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011). Ani otcom predložená Zmluva o ukončení nájmu reštaurácie a matkou doložená Nájomná zmluva k bytu by nemali vplyv na vyhoviecie odvolaciemu návrhu matky alebo odvolaciemu návrhu otca v celom rozsahu s poukazom na odôvodnenie rozsudku v časti týkajúcej sa hodnotenia schopností a možností otca a hodnotenia odôvodnených potrieb maloletého (konkrétne nákladov na bývanie).

39. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

40. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).